

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2023 r.

Poz. 405

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 30 marca 2023 r.

upamiętniająca Szare Szeregi w 80. rocznicę Akcji pod Arsenalem

26 marca 1943 r. w Warszawie w pobliżu Arsenalu, u zbiegu ulic Bielańskiej, Długiej i Nalewki, członkowie Grup Szturmowych Szarych Szeregów, pod dowództwem Stanisława Broniewskiego „Orszy”, dokonali udanej akcji odbicia z rąk gestapo Janka Bytnara „Rudego”. W wyniku Akcji pod Arsenalem odbito i uwolniono 21 więźniów. Bytnar zmarł po trzech dniach od ran, jakie hitlerowcy zadali mu podczas przesłuchań. W wyniku ran odniesionych w akcji zmarli również Aleksy Dawidowski „Alek” i Tadeusz Krzyżewicz „Buzdygan”.

Szare Szeregi były najliczniejszą młodzieżową organizacją konspiracyjną. Zostały powołane 27 września 1939 r. przez członków Naczelnej Rady Harcerskiej. Stanowiły kryptonim konspiracyjny Związku Harcerstwa Polskiego podczas II wojny światowej i współpracowały z Delegaturą Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Kraj oraz Komendą Główną Armii Krajowej. Naczelnikami Szarych Szeregów byli kolejno: Florian Marciniak „Nowak”, Stanisław Broniewski „Orsza”, Leon Marszałek „Jan”.

W połowie 1944 r. Szare Szeregi skupiały ponad 15 tysięcy członków podzielonych na trzy grupy: Zawiszaków (12–14 lat), Bojowe Szkoły (15–17 lat) i Grupy Szturmowe (powyżej 18 lat). W ramach Szarych Szeregów działała też Organizacja Harcerki zajmująca się głównie kolportażem prasy konspiracyjnej, służbą sanitarną, łącznością, opieką nad więźniami i pomocą Żydom.

Szare Szeregi poza Warszawą aktywnie działały m.in. w Radomiu, Gdyni, Krakowie i na Śląsku. Najważniejsze akcje Szarych Szeregów, oprócz Akcji pod Arsenalem, to: odbicie w Celestynowie transportu więźniów do Oświęcimia, zamach na komendanta warszawskiej policji i SS Franza Kutscherę, likwidacja strażnic granicznych. W czasie Powstania Warszawskiego bataliony Szarych Szeregów walczyły w szeregach Armii Krajowej.

Szare Szeregi zostały rozwiązane 17 stycznia 1945 r.

Członkowie Szarych Szeregów swoją działalnością dali przykład heroizmu, męstwa, bohaterstwa i odwagi. Okazali bezgraniczną miłość do Ojczyzny. W walce o jej niepodległość często oddawali własne życie.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu Szarych Szeregów dla losów Polski i II wojny światowej, oddaje hołd wszystkim ich członkom.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: *T. Grodzki*